

KURUMSAL İZLEME RAPORU

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

İzleme Takımı

PROF. DR. ÜLKÜ YETİŞ (TAKIM BAŞKANI)

PROF. DR. MEHMET KORKMAZ (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. MUSTAFA AYDIN (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

GİRİŞ

Bu raporda, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin (ÇOMÜ) 2017 yılında yapılan kurumsal değerlendirmesinde gelişmeye açık yön olarak işaret edilen hususlar açısından, 16 Aralık 2020 tarihinde gerçekleştirilen online izleme ziyareti ile yapılan değerlendirmeler sunulmaktadır.

Raporda; ilk olarak, daha önceki dış değerlendirmesi neticesinde ortaya çıkan iyileştirme alanlarına ilişkin değerlendirme kısaca özetlenmekte, ardından, gerçekleştirilen ya da gerçekleştirilmekte olan iyileştirme çalışmalarına ilişkin değerlendirmeler sunulmakta ve son olarak da uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin olarak kısa bir değerlendirme yapılmaktadır.

Bu kurumsal izleme çalışması sonucu elde edilen sonuçların, Üniversite'de kalite kültürünün yaygınlaştırılması ve sürekli iyileştirme çalışmalarına yol gösterici olmasını diliyoruz.

KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

Daha önce 2017 yılında yapılan genel değerlendirmede, Kurum'un vizyon ve misyonunu belirlerken dış paydaş katılımının oldukça sınırlı olduğu bir süreç yürüttüğü, bununla birlikte; gerek Üniversite üst yönetiminin gerekse kalite yönetim süreci ile ilişkili kurulların; belirlenmiş olan misyon, vizyon ve stratejik hedefleri doğrultusunda Üniversite'de bir kalite güvence sisteminin yerleştirilmesi konusunda kararlı oldukları görülmüştü. Bu yıl yapılan izleme ziyaretinde, bu kararlığın artan bir motivasyonla devam ettiği görülmüştür. Bu kararlılıkla paralel olarak, Kurum'un araştırma üniversitesi olma hedefi doğrultusunda her düzeyde paydaş katılımını sağlayarak çalışmalarını sürdürmekte olduğu anlaşılmıştır.

2018 tarihli KGBR'de; Kurum'un stratejik hedeflerinin daha net ve fiili durum ile örtüşür şekilde tanımlanması ve bu hedefler ile Üniversite'de yürütülen faaliyetlerin paralellik içermesi gerektiği vurgulanmıştı. Ayrıca; Kurum'un ilan edilmiş bir kalite politikası olmakla birlikte, Kurumun misyon ve stratejik hedeflerine ne ölçüde ulaştığını değerlendirmeye yönelik olarak belirlenmiş olan iç değerlendirme süreçlerinde eksiklikler olduğu ve performans göstergelerinin izlenmesi konusunda bazı yetersizliklerin bulunduğu belirtilmişti. Bu yıl yapılan izleme ziyaretinde; kalite güvence sisteminin tam olarak oturmuş olduğu, Kurum'un kalite politikasının ilan edilmiş olduğu ve ÇOMÜ'nün misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerinin 2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Plan'da tanımlanmış olduğu ve 2021-2025 yıllarını kapsayacak stratejik planın revizyonu çalışmalarının başlatıldığı anlaşılmıştır. Paralel olarak, Kurum'un tüm birimlerinin, stratejik plan hedeflerini benimsenmiş olduğu ve bu yönde kendi performanslarını izlediği anlaşılmıştır. Bu uygulamaların sistematik uygulamalar olduğu; kurumun iç kalite güvencesi sistemi ile uyumlu olarak ve bu süreçlere gerekli paydaş katılımının sağlandığı görülmüştür.

Bu yıl yapılan izleme ziyaretinde, Üniversite'nin misyon tanımında bilimsel çalışmalarda uygulamaya dönük, proje odaklı ve çok disiplinli araştırmalar yapmayı ve bulunduğu konum ve bölgenin tarihi özellikleri çerçevesinde, başta arkeoloji ve turizm olmak üzere sosyal bilimler alanlarına yönelik hedefleri olduğu anlaşılmıştır. Bu tanımlama ile uyumlu olmak üzere, Üniversite'nin iş dünyası ile kurduğu ilişkiler gelişmiş ve uygulamalı eğitime ağırlık verilmiştir.

Bu yıl yapılan izleme ziyaretinde, eğitim-öğretim süreçleri de dahil olmak üzere, tüm süreçlerde, akademik ve idari birimlerin çoğunluğunun "planla – uygula - kontrol et - önlem al (PUKÖ) döngüsünü işletmekte oldukları, Üniversite'nin stratejik planı ile uyumlu olarak hazırladıkları birim stratejik planlarının uygulamasını ve uygulama performansını gerekli performans göstergeleri kullanılarak düzenli olarak izlenmekte oldukları görülmüştür. Kalite bilincinin tüm birimlerce yaygın olarak içselleştirilmesi konusunda önemli mesafeler alındığı, kalite bilincinin tüm birimlerce içselleştirilmesi doğrultusunda çeşitli ödül ve onurlandırma mekanizmalarını işletilmekte olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, PUKÖ döngüsünün kontrol et-önlem al boyutlarının da tüm birimlerde işletilmesi gereği tespit edilmiştir.

Kurumsal değerlendirme yapılan 2017 tarihinden bu yana, Tıp Fakültesinde önemli adımlar atıldığı; kalite bilincinin yerleşmesi ve beklenen çıktıların elde edilebilmesi için Fakülte bünyesinde yaygın ve yeterli düzeyde çaba gösterildiği görülmüştür. Tıp Fakültesinde PUKÖ çevriminin yıllık olarak kapatıldığı, bu sayede akreditasyon alındığı, uzaktan eğitim ile ilgili olarak da ciddi iyileşmeler yapıldığı anlaşılmıştır. Daha önce 2017 yılında yapılan kurumsal dış değerlendirmede işaret edilen, Tıp Fakültesinin 3. aşama sağlık kurumu olma niteliğindeki gelişmeye açık yönlerinin iyileştirildiği anlaşılmıştır.

Yapılan izleme değerlendirmesinde, Kalite Komisyonu üyeleri ile birlikte, tüm öğretim elemanları, idari personel ve öğrenciler ile birlikte, dış paydaşlarında da kalite sürecine dahil edilmeleri için önemli çaba gösterildiği ve kalite kültürünün Üniversite'de giderek önemli düzeyde yaygınlaşmakta olduğu anlaşılmıştır.

EĞİTİM VE ÖĞRETİM

Üç yıl önce yapılan genel değerlendirmede; Üniversitenin eğitim-öğretim faaliyetlerini, yönetmelikler ve yönergeler üzerinden takip ettiği, Bologna kriterleri ve TYYÇ Çerçevesini de kapsayacak şekilde yürütmeye başladığı; ancak, bu uyum sürecinin henüz tüm birimlerde tamamlanmamış olması gelişmeye açık alan olarak değerlendirilmişti. Bu yıl yapılan izlemede, TYYÇ Çerçevesi sürecine uyumun Kurum'un tüm birimlerinde yaygınlaştığı görülmüştür.

Daha önce yapılan dış değerlendirmede, Üniversite'de öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) sistemine geçilmekte olduğu; ancak, öğrencilerin gerçek iş yüklerinin çeşitli ölçme ve değerlendirmeler yoluyla belirlenmesine ihtiyaç duyulduğu ve AKTS sistemine geçiş sürecinin tüm birimlerde aynı olgunlukta içselleştirilmediği görülmüştü. Bu yıl yapılan izleme değerlendirmesinde, Kurum'un tüm birimlerinde uygulanan öğrenci iş yükü uygulamasının, sistematik olarak izlenmekte olduğu ve izleme sonuçlarının paydaşlarla birlikte değerlendirilerek, önlemler alındığı görülmüştür. Her seviyedeki programlar için, iş yükleri (AKTS) haftalık ders saati, kredi ve iş yükü dağılımlarının hesaplandığı, bunların tüm birimlerde içselleştirilmesi adına çalışmalar yapıldığı ve üniversite düzeyinde %80'ler civarında bir doluluk ile kurumun tamamında yaygınlaşmasına çaba gösterildiği ve bu çabanın daha da artarak devam etme eğiliminde olduğu olumlu bir yan olarak tespit edilmiştir.

Üç yıl önce yapılan genel değerlendirmede, eğitim programlarının program amaçlarına ne düzeyde ulaştıklarının değerlendirilmesine yönelik olarak, anketler dışında bilgi edinme mekanizması işletilmiyor olması gelişmeye açık bir yan olarak işaret edilmişti. Bu yıl yapılan izlemede, Kurum'un stratejik amaçları doğrultusunda ve sürdürülebilir şekilde, her düzeyde ve her birimde, öğrenci anketlerini düzenli olarak almakta ve değerlendirmekte ve izlemekte olduğu görülmüştür. Ancak, Kurum'un öğrenci geri bildirimlerine dayanan PUKÖ döngüsünün "önlem alma" adımına ilişkin bir örnek uygulaması görülemediği tespit edilmiştir.

Üç yıl önce yapılan genel değerlendirmede, programların eğitim amaçlarının belirlenmesinde ve müfredatın tasarımında, iç ve dış paydaş katılımının Üniversite geneline yaygınlaştırılmamış olması gelişmeye açık bir yan olarak işaret edilmişti. Bu yıl yapılan izleme değerlendirmesinde, çok sayıda program için bu yönde paydaş görüşlerin alındığına dair kanıtlar görülmüştür. Alınmış olan ve müracaat aşamasında olan program akreditasyonları bunun en önemli kanıtıdır. Bununla birlikte, programların izlenmesi ve güncellenmesi ölçütünün sağlanmasına yönelik olarak, tüm programların eğitim amaçlarına ulaştığından, öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiğinden emin olunmasına yönelik, kontrol et ve önlem al çalışmalarının gerçekleştirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır.

Bu izleme ziyaretinde, daha önceki kurumsal değerlendirme raporunda işaret edilen, Üniversite'nin Balkan Coğrafyası ile ilişkilerini geliştirmek ve ÇOMÜ'yü Balkan öğrencilerinin tercih edeceği bir Üniversite haline getirmek hedefleri doğrultusunda başlatmış olduğu girişimlerin, meyvelerini verdiği görülmüştür. Balkan ülkeleri ile anlaşmalar yapıldığı, uzaktan öğretim sürecinde öğrencilere uzaktan ders verildiği ve diploma denkliğinin olduğu belirtilmiştir. Son 5 yılda, Balkan coğrafyasından (başta Arnavutluk olmak üzere) öğrenci alımı konusunda büyük çaba gösterildiği, 10 Balkan ülkesinden 2500-3000 öğrencinin ÇOMÜ'de eğitim görmekte olduğu öğrenilmiştir. Diğer yandan, birçok uluslararası anlaşmalar yapıldığı kurum web sayfası taramasından da görülmüştür. Uluslararasılaşma yolunda önemli adımlar atılmış, 10.000 uluslararası öğrenci hedefi doğrultusunda, halen 65 ülkeden farklı ülkeden 2052 öğrenci ÇOMÜ'de eğitim görür duruma gelmiştir. Bu gelişmeler, olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmiştir.

Üç yıl önce yapılan genel değerlendirmede, engelli öğrencilerin Üniversite'nin dağınık yapısı ile farklı kampüs ve binalarda hareketliliğini kolaylaştırıcı bazı düzenlemelerin yapılması gerektiği gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmişti. Bu yıl yapılan izlemede, eğitim-öğretim faaliyetlerinde öğrenci memnuniyet düzeyinin yükseltilmesini hedef edinmiş olan Üniversite'nin, "Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin Eğitimde Fırsat Eşitliği Yönergesi" oluşturduğu, her bir engelli öğrenci için engelsiz ÇOMÜ biriminden bir mentör görevlendirdiği öğrenilmiştir. Üniversite'de birçok etkinlik yapılmış, engelliler için iz yolları, derslikler, tuvaletler, asansörler ve yönlendirme levhaları birçok kampüste tamamlanmıştır. Engellilere yönelik kütüphane kaynaklarının da artırılması yönünde çalışmalar

yapılmaktadır. Tüm bu çalışmalar, olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmiştir.

Daha önce 2017 yılında yapılan kurumsal değerlendirmede, Kurum'un bazı birimlerinde program akreditasyonu çalışmalarının başlatılmış olduğu; ancak, bu çalışmalarının kurumun geneline yaygınlaşmamış olması gelişmeye açık bir yan olarak belirtilmişti. Bu yıl yapılan izlemede, 2019 yılında 3 programın (Çevre Mühendisliği, Harita Mühendisliği I. ve II. Öğretim ve Tıp Fakültesi) akredite olduğu, diğer programlarda (Gıda Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, İngilizce Öğretmenliği) akreditasyon süreçlerinin devam ettiği öğrenilmiştir. Birimlerin genelinde de akreditasyon çalışmalarının hazırlık aşamasında olduğu, programların özdeğerlendirme raporlarını hazırlamakta oldukları; bu noktada önemli bir engelin, akreditasyon ücretleri olduğu belirtilmiştir. Program akreditasyonu konusunda Kurum Üst Yönetimi'nde görülmüş olan bu kararlılık, eğitim ve öğretimde kalite güvence sisteminin kurulması çerçevesinde olumlu bir gelişme olarak öne çıkmıştır.

Üç yıl önce yapılan genel değerlendirmede, Merkez Kampüs'ten uzakta bulunan bazı birim öğrencilerinin, kütüphane hizmetlerinden yeterince faydalanamadığı, özellikle sürekli yoğun okumalar yapması gereken Tıp Fakültesi öğrencilerinin okuma salonları açısından güçlükler yaşadıkları gelişmeye açık yön olarak değerlendirilmişti. Bu yıl yapılan izlemede, Merkezi Kütüphane'nin elektronik kaynaklarının artırıldığı anlaşılmış; ancak, okuma salonlarının artırıldığına dair herhangi bir kanıt ulaşılamamıştır.

Üç yıl önce yapılan genel değerlendirmede; Üniversite'de "öğrenci yaşam kariyer ve mezun koordinatörlüğü" ve "mezun bilgi sistemi" oluşturulduğu, ancak mezunların yeteri kadar izlenemediği, eğitim programlarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesi anlamında katkılarının sağlanamadığı gelişmeye açık bir yan olarak işaret edilmişti. Bu yıl yapılan izleme ziyaretinde, Üniversite'de "Öğrenci Yaşam Kariyer ve Mezun Koordinatörlüğü" ve "Mezun Bilgi Sistemi" kurulduğu, bu sistem ile 3.000 mezunun kayıt altına alındığı, diğer yandan sosyal medya aracılığı ile de 35.000 öğrenciyle iletişim kurulduğu anlaşılmıştır. Kurum'un mezunlarla iletişim konusunda önemli bir gelişme kaydettiği; önümüzdeki yıllarda gelişmelerin Kurum'u daha da iyi bir noktaya taşıyacağı değerlendirilmiştir.

Üniversiteden mezun olan öğrencilere diplomaları 2020 Ocak ayından itibaren elektronik imza ile vermeye başlanmıştır. Konu ile ilgili gerekli yönetmelik ve yönerge değişiklikleri yapılmıştır. Öğrenci belgesi, transkript, öğrenci disiplin belgesi, öğrenci ders içeriği raporu ve öğretim planı raporlarının elektronik talep ile yönlendirilmesi yapılmıştır. 2020 yılında tüm enstitüler birleşerek Lisansüstü Eğitim Enstitüsü olarak lisansüstü faaliyetler yürütülmeye başlanmıştır. Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde tez savunmaları online yapılmaya başlanmıştır. Yatay geçiş ve uluslararası öğrenci kabul ve değerlendirmeleri elektronik ortamda yapılmakta ve değerlendirilmektedir. Tüm bu gelişmeler, olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmiştir.

Kurum Üniversite'nin her düzeyinde eğitim-öğretimdeki kaliteyi artırmak anlamında 100/2000 YÖK programı kapsamında 48 öğrenciye doktora yaptırmaktadır. Bu programdaki öğrenci sayısı üniversite sanayi işbirliğinin artırılması anlamında önemli bir sayı olup, kurumun öne çıkan olumlu yönlerinden birisidir.

Üç yıl önce yapılan genel değerlendirmede eğitim-öğretim kadrosunun gelişimine katkıda bulunacak "eğiticilerin eğitimi" faaliyetlerinin yaygınlaştırılarak devam ettirilmesinin önemi, işaret edilmişti. Bu yıl yapılan izlemede, Kurum'un öğrenci merkezli eğitim çalışmaları kapsamında öğretim elemanlarının öğretme yetkinliğinin artırılması amacıyla ve özellikle eğiticilerin eğitimi konusunda çeşitli uygulamalar yapmakta olduğu; Eğitim Fakültesi, Proje Koordinasyon Merkezi ve Sürekli Eğitim Merkezi tarafından eğitimler verildiği saptanmıştır.

Daha önce yapılan dış değerlendirmede, akademik öğrenci danışmanlık sistemi konusunda öğrenci memnuniyet düzeyinin en üst seviyede olduğu; ancak, öğrenci memnuniyet düzeyinin ölçülmesine ilişkin kurulmuş olan izleme yönteminde iyileşme ihtiyacı bulunduğu işaret edilmiştir. Bu yıl yapılan izlemede; Kurum'da akademik danışmanlık uygulamalarının sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçlarının paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmakta olduğu ve PUKÖ çevriminin tüm birimlerce benimsendiği ve uygulandığı görülmüştür.

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

2017 yılında yapılan kurumsal dış değerlendirilmede araştırma ve geliştirme başlığı altında araştırma çıktılarının bilimsel ve toplumsal etki açısından takibi ve değerlendirilmesinde yetersizlikler bulunduğu, bu yönde ölçütler geliştirilmesi ve kullanılması gerektiği işaret edilmişti. Bu yıl yapılan izleme ziyaretinde, araştırma çıktılarının toplumsal etki ve patent açısından takibine önem verildiği, Üniversitenin Proje Koordinasyon Merkezi, BAP birimi, Döner Sermaye Saymanlığı ve Patent Birimi tarafından çeşitli göstergeler ile araştırma performansının izlendiği tespit edilmiştir. Bu sırada, Stratejik Plan, Faaliyet Raporu, Öz Değerlendirme Raporu gibi dokümanların hazırlanmasında kullanılan performans göstergelerinden de yararlanıldığı anlaşılmıştır.

Araştırma çıktılarının bilimsel ve toplumsal etkilerinin iyileştirilmesine yönelik olarak BAP proje desteklerinde “ileri araştırma projesi, sanayi iş birliği projesi, hızlı destek projesi” gibi farklı kategoriler tanımlandığı, farklı kategoriler için sağlanması gereken yayın kriterleri konulduğu ve araştırma desteklerinin devamlılığının, yayın kriterinin sağlanmasına bağlandığı belirtilmiştir. Bu meyanda yapılan düzenlemelerde yer alan, kaliteli dergilerde (Q1-Q2 gibi) yayın yapma şartıyla, üniversite BAP Birimi’nce araştırma destekleri verildiği, BAP desteklerinin arttırıldığı, kongre katılım desteği de verildiği, akademik atanma ve terfi kriterlerine “proje yapma” ölçütünün eklendiği; bu şekilde araştırmacıların moral ve motivasyonlarının üst yönetimce sürekli yüksek tutulmaya çalışıldığı izlenimi alınmıştır. Üniversite Yönetimi, bu çabalarının olumlu sonuçlarını görmeye başladıklarını ve bunun son dönemdeki en büyük kanıtının da 2019 yılında yapılan 69 adet patent başvurusu ile 2019 yılı Üniversite Karnesi değerlendirmesinde “buluş, faydalı model ve tasarım” başlığı altında İstanbul Üniversitesinin ardından ikinci olmaları olduğunu ifade etmektedir. Bu gelişmeler, önemli iyileşmeler olarak değerlendirilmiştir.

Üç yıl önce yapılan genel değerlendirmede, araştırma çıktılarının bilimsel ve toplumsal etki açısından da takibi ve değerlendirilmesi amacıyla ölçütler geliştirilmesi, kurumun gelişmeye açık bir yönü olarak değerlendirilmiştir. Bu yıl yapılan izlemede, araştırma çıktılarının toplumsal yarara yönelik olmasını temin etmek üzere çabalar çok olumlu olarak değerlendirilmiş, artarak devam etmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Kurum’da öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesine yönelik olarak da önemli önemli iyileşmeler sağlandığı anlaşılmıştır. İş dünyası ile öğretim üyelerini buluşturmak için Teknopark ile birlikte iş dünyasına ziyaretler düzenlendiği, bu yönde öğretim kadrosuna eğitimler verildiği, başta gıda (süt) sektörü ile olmak üzere, önemli iş birlikleri geliştirildiği, Teknopark’ın öğretim elemanlarını ürün geliştirme yönünde teşvik etmeye gayret gösterdiği öğrenilmiştir. Teknopark’ta Facebook istasyonu kurulacak olması önemli bir gelişme olarak kaydedilmiştir. Ayrıca, Teknopark’ta oyun programları konusunda da önemli bir kapasite oluştuğu ifade edilmiştir.

Enerji alanında, Güney Marmara Kalkınma Ajansı’nın desteklerinden yararlanarak, Balıkesir Üniversitesi ile işbirliği yapılması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmiştir. Benzer şekilde, Kale Havacılık Firması ile Fizik Bölümü’nün ortak araştırmalar başlatacak olması da önemli bir gelişme olarak görülmüştür. Kale Grubu ve Doğtaş firmasının fabrikalarında y. Lisans eğitimi düzenlendiği, açılan tezsiz y. Lisans programları ile çevre sanayi kuruluşlarının taleplerine cevap verildiği ifade edilmiştir. Tüm bunlar, Kurum’un araştırma potansiyelinin artırılması konusunda olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmektedir.

Öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin değerlendirilmesine yönelik anketler uygulandığı, akademik personelin performansın Avesis ve ÜBYS üzerinden izlenmeye başlandığı; yayın, atıf, proje, patent ve buluş sayılarının dinamik olarak takip edildiği, bir diğer izleme mekanizması olarak da 2020 yılında güncellenmiş atama ve yükseltme kriterlerinin kullanıldığı öğrenilmiştir. Bütün bunlar olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmiştir.

Daha önce yapılan kurumsal dış değerlendirmede, “Kurum’un stratejik planı çerçevesinde, değer üretebilen ve toplumsal faydaya dönüşebilen araştırma ve geliştirme faaliyetlerini teşvik etme

çabalarının, tüm araştırma alanlarında olmak yerine, akademik öncelikleri ile uyumlu alanlara yoğunlaştırılması” gerektiği belirtilmişti. Bu yıl yapılan izleme değerlendirmesinde, yeni hazırlanan ÇOMÜ 2021-2025 Stratejik Planı’nda, akademik önceliklerin oluşturulmaya başlandığı ve araştırmaların bu alanlara yönlendirildiği anlaşılmıştır. Bu başlangıcın en güzel örneği Çanakkale’de kurulu endüstriyel kurumların gereksinimleri yönünde lisansüstü tezlerin araştırma konu ve kapsamlarının saptanıyor olmasıdır. Ayrıca, 2021-2025 Stratejik Planı’nın hazırlanması aşamasında, 11. Kalkınma Planı, Bölgesel Kalkınma Ajansı ve diğer bölgesel kurumların ihtiyaçlarına göre akademik önceliklerin oluşturulmakta olduğu vurgulanmıştır. Ulusal kaynaklardan araştırma destekleri alınması konusunda önemli gelişmeler görülmekle birlikte, uluslararası desteklerin alınması noktasında henüz istenen düzeyde olunmadığı, uluslararası destek başlığı altında, mevcut durumun birkaç katı desteğin hedeflendiği ifade edilmiştir.

Önceki kurumsal değerlendirmede, öğretim üyesi sayısı/araştırma görevlisi sayısı oranının yaklaşık 2/1 olması yetersiz bulunmuş ve araştırma görevlisi sayısının azlığı gelişmeye açık bir yön olarak işaret edilmişti. Bu yıl yapılan değerlendirmede, tersine bir gelişme olduğu net bir şekilde ortaya koyulmuş; 979 öğretim üyesi ve 390 araştırma görevlisi ile oranın tam tersine döndüğü ve 3/1 olduğu görülmüştür. Öğretim üyeleri arasında sayıca kısmen dengeli bir durum olmakla birlikte, araştırma görevlisi sayısının artırılması Kurum’un gelişmeye açık bir yönü olarak görülmektedir.

Daha önce yapılan kurumsal değerlendirmede, araştırma performansının, Kurum’un araştırma hedeflerine ulaşmadaki yeterliliğinin düzenli olarak gözden geçirilmesi gereği gelişmeye açık bir alan olarak işaret edilmişti. Bu yıl yapılan izleme değerlendirmesinde, bu alana ilişkin önemli gelişmeler kaydedildiği, Kurum’un Stratejik Planı’nın bu kapsamda yenileme çalışmalarını sürdürdüğü, Kuruma özgü anahtar performans göstergesini patent sayısı olarak sunduğu anlaşılmıştır. ÇOMÜ’nün patent başvuru sayısının hızla artmış olması önemli bir gelişme olarak görülmüştür. Bu bilgi bağlamında, Kurum’un kendi araştırma performansını kısıtlı ölçütlerle değerlendirdiği izlenimi edinilmiştir. YÖKAK verilerine göre, kurumun 2017 yılı baz alındığında, SCI, SSCI ve A&HCI endekslerindeki yıllık yayın sayısı 380’dir. Aynı endekslerde öğretim üyesi başına düşen yayın oranı ise, 0,4’dir. Bu ölçütlerde 2017 yılına göre önemli bir gelişme tespit edilmemiştir. Diğer yandan; atıf sayısı, atıf puanı, Q1 yayın oranında düşüşler kaydedilmektedir. Bu bilgiler ışığında kaliteli yayın sayısının düşme eğiliminde olduğu sonucuna varılmaktadır. Mevcut yönetimin, bu durum karşısında Q1 ve Q2 yayın sayılarının artışı yönünde gayret sarf ettiği, Q1 kategorisi yayınlara ciddi bir parasal ödül verilmesi gibi tedbirlerle önlem alınmaya çalışıldığı anlaşılmıştır.

Daha önce yapılan kurumsal değerlendirmede, başta bilimsel yayınlar olmak üzere, uluslararası iş birliklerinin çeşitlendirilmesi, artırılması ve yaygınlaştırılması gelişmeye açık bir yön olarak işaret edilmişti. Bu yıl yapılan izleme değerlendirmesinde, uluslararası girişimlerin özellikle eğitim-öğretim alanında artırıldığı, Üniversite’nin 32 farklı ülkeden yükseköğretim kurumlarıyla uluslararası iş birliği anlaşması, 27 birimin ise Erasmus anlaşması bulunmaktadır. Bunların dışında üniversitede 2017-2020 yılları arasında 18 Adet Erasmus KA 2 1 Adet Erasmus KA 3 ve 2 Adet ERASMUS+ YOUTH projesi gerçekleştirmiştir. Kurumda, yeterli düzeyde uluslararası öğrenci hareketliliğinin olduğu görülebilmektedir. Ancak, araştırma alanında uluslararasılaşma noktasında, hala yeterli düzeyde iş birliği olmadığı görülmüştür. Araştırma Merkezleri’nin ve akademik personelin üniversite dışı fonların kullanımı yönünde teşvik edilmesi için çeşitli bilgilendirme toplantılarının yapıldığı, yurtdışı araştırma desteklerinin alınmasına yönelik olarak Dış İlişkiler Koordinatörlüğü’nün faaliyet gösterdiği öğrenilmiştir. Bununla birlikte; Kurum’un araştırma alanında beklenen uluslararasılaşmayı sağlayabilmesi için, gerekli organizasyonel yapının iyileştirilmesi ve ilişkin süreçlerin yönetimi gelişmeye açık bir alan olarak değerlendirilmektedir.

YÖNETİM SİSTEMİ

Yapılan kurumsal dış değerlendirmede, Üniversitenin planlama-performans ilişkili kaynak tahsisini henüz arzu edilen ölçüde tesis edememiş olması gelişmeye açık bir alan olarak işaret edilmişti. Bu yıl yapılan izleme ziyaretinde, Kurum'da fiziki, teknik ve mali kaynakların, kurumsal amaçlar (toplumsal katkı hedefleri ve stratejisi) doğrultusunda ve sürdürülebilir şekilde yönetildiği; kurumun ilişkin uygulamalarının uygun ve geçerli uygulamalar olduğu görülmüştür. Başta finansal kaynaklar olmak üzere, tüm kaynakların araştırma performansı esas alınarak dağıtılıyor olması, önemli bir gelişme olarak kaydedilmiştir.

Daha önce yapılan dış değerlendirmede, bütünleşik olmayan otomasyon programlarının, bütünleştirilmesi ve anlık performans değerlendirmesine olanak tanıyacak şekilde geliştirilmesi hususu, gelişmeye açık alan olarak tespit edilmişti. Bu yıl yapılan izlemede, Üniversite'nin kurduğu Üniversite Bilgi Yönetimi Sistemi (ÜBYS) ile bütünleşik bir bilgi sistemine 2018 yılında geçtiği, içinde 35 adet modül olan sistemin verimli olarak çalışmakta olduğu öğrenilmiştir.

Eğitim-Öğretim Bölümü'nde belirtildiği üzere, kurulan Mezun Bilgi Sistemi'nin işlevinin genişletilmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Bu yolla sağlanacak paydaş katılımının, kalite süreci yönetimi açısından önemli olduğu değerlendirilmiştir.

Daha önce 2017 yılında yapılan kurumsal dış değerlendirmede, öğrencilere sağlanan spor olanaklarının iyileştirilmesi gereği işaret edilmişti. Bu yıl yapılan ziyarette, Mühendislik Fakültesi yanında bir açık spor sahası oluşturulduğu, Eğitim Fakültesi Kapalı Spor Salonu'nun kullanıma alındığı, bir fitness salonu ve okçuluk alanı kurulduğu, Terzioğlu Yerleşkesi'ne tenis kortları inşa edildiği, Ezine MYO'ya halı saha ve basketbol sahası kazandırıldığı, Yenice MYO'ya açık hava spor alanları, Dardanos Yerleşkesi'ne yüzme havuzu ve sauna yapıldığı, Dardanos Yerleşkesi sahil ve spor alanlarında iyileştirmeler yapıldığı öğrenilmiştir. Bu gelişmeler, son derece olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmiştir.

Daha önce 2017 yılında yapılan kurumsal dış değerlendirmede, İdari personelin sayıca yetersizliği hemen tüm birimlerde hissedilen ve iş yükünü arttıran bir olgu olarak tespit edilmişti. Bu yıl yapılan izleme ziyaretinde, idari personel sayısında olumlu bir gelişme olmadığı; sayının azaldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, muhasebe ile ilgili işlemlerin merkezileştirilmesi, pek çok sürecin dijitalleşmesiyle personel eksikliği sorununun aşılmasına çalışıldığı öğrenilmiştir.

UZAKTAN EĞİTİM

2019 yılının sonu ile birlikte Dünya’da ve Mart 2020 tarihinde ülkemizde Covid-19 virüsü pandemi süreci başlamış ve YÖK tarafından üniversitelerin uzaktan eğitime geçmesi yönündeki kararı bildirilmiştir. Bu süreçte, ÇOMÜ, 20/08/2020 tarihli 18 sayılı senato toplantısının 01 numaralı kararı yönünde öncelikle “Karma Eğitim Modeli’ne” (%40 uzaktan %60 yüz yüze) geçmeyi kararlaştırmış, ardından 08.09.2020 tarihli 21 sayılı senato toplantısının 03 numaralı kararına bağlı olarak tüm imkanlarıyla tamamen “Uzaktan Eğitime” geçmiştir. Kurum, uzaktan öğretim yoluyla 23.3.2020-30.4.2020 tarihleri arasında;

- Günlük 1660 ders olmak üzere toplam 8300 senkron ders
- 29843 öğrencinin senkron derslere katılımı
- 7470 çevrimiçi ödev
- 1800 öğretim üyesinin senkron derslere katılımı

ile, sürece çok hızlı bir uyum sağlamıştır. 2020-2021 güz yarıyılında ise 5.10.2020-5.11.2020 tarihleri arasında ise;

- Günlük 1590 ders olmak üzere toplam 7983 senkron ders
- 32451 öğrencinin senkron derslere katılımı
- 13750 çevrimiçi ödev
- Haftada 58317 ders materyali paylaşımı

gerçekleşmiştir. Öğrencileri değerlendirmede ise, YÖK’ün belirlediği uygulama (ödev, proje, araştırma, e-sınav) seçenekleri öğretim elemanlarının tercihine bırakılmıştır. Araştırma proje ve ödev seçeneklerinde öğretim elemanları Turnitin programını kullanarak ödev güvenliğini analiz etmişlerdir. Çevrimiçi Sınav (e-sınav) kullanan öğretim elemanları yapılan online sınavlarda öğrenciye özel sınav kağıdı oluşturma, soruları karıştırma ve şıkları karıştırma gibi güvenlik önlemleri almıştır. Ayrıca, öğretim elemanlarına belirli tarih ve saat aralığında log bilgi kayıtlarına ulaşma imkanı sunulmuş ve hangi öğrencinin sınava hangi tarih saatte ne kadar sürede sınavı tamamladığı, hangi şıkları değiştirdiği gibi bilgileri kayıtlardan izleyebilmişlerdir. Öğrencilere mutlaka sınav öncesi dürüstlük metni imzalatılmıştır. Kurum, pandemi sürecini çok iyi yönetmiş ve sorunsuz olarak dersleri senkron veya asenkron olarak yapmıştır. Bilgi İşlem ve Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlıklarının, uzaktan eğitim sürecince 24 saat öğrencilere teknik destek verdiği öğrenilmiştir.

Kurum’un, Covid-19 pandemi öncesinde olağan olarak lisans programlarında Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi aracılığı ile ortak verilen dersleri (Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı, Türk Dili, Yabancı Dil) uygun görülen bazı fakültelerinde merkezin hazırladığı sistem altyapısını kullanarak verdiği anlaşılmıştır. Ayrıca, aktif olarak 6 adet tezsiz yüksek lisans programını yine aynı merkez kanalıyla yürüttüğü görülmüştür. Pandemi sürecinde tüm dersler “lms.comu.edu.tr” adresinden yürütülmekte, ayrıca Microsoft Teams yazılımı da kullanılarak desteklenmektedir.

Kurum’un uzaktan eğitim sürecinde ÜBYS’ye erişim ve canlı derslere bağlanmadaki başarı değerlendirmesine yönelik olarak gerçekleştirilen öğrenci memnuniyet anketinde; dersler için 650.000 adet anket cevaplanırken, % 64’ü Kurum’un başarı düzeyini “çok iyi”, %80’i “iyi” ve “çok iyi” olarak değerlendirmiştir. Ders amaçlarına uygun materyallerin (kitaplar, slaytlar vb) paylaşımındaki başarı düzeyi ise, yine % 64 oranında “çok iyi” olarak değerlendirilmiştir. Bunların bir sonucu olarak; Kurum web sayfasında sunulduğu üzere; ÇOMÜ, Ülkemiz’deki üniversiteler arasında uzaktan eğitimde en başarılı üniversiteler sıralamasında, ikinci sırada yer almıştır. Bu veriler ışığında, ÇOMÜ’nün, pandemi sürecinde uzaktan eğitimi başarılı bir şekilde yürüttüğü ve yönettiği değerlendirilmiştir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Yapılan izleme değerlendirmesinde, Kurum'da kalite politikasının gözden geçirildiği, bu bağlamda Kurum'un vizyon ve misyonunun ve kalite hedeflerinin yeniden oluşturulduğu görülmüştür. Bu oluşumun tüm birimlerde ilan edildiği ve ciddi anlamda farkındalık oluşturduğu belirlenmiştir. Kurum'un benimsediği yeni misyonunun, bulunduğu coğrafi bölge ile uyumlu olarak tanımlanmış olduğu ve kalite politikasının şekillendirildiği anlaşılmıştır. Bütün bunlar, Kurum'un gelişimi açısından umut verici iyileştirmeler olarak görülmektedir.

Daha önce 2017 yılında yapılan dış değerlendirme bulgularına göre yapılan değerlendirmelerde, aşağıdaki alanlarda somut gelişmeler saptanmıştır:

- Kurum'un tüm birimlerinde kalite bilincinin içselleştirilmeye çalışıldığı anlaşılmıştır.
- Kurum'un araştırma üniversitesi olma hedefi doğrultusunda, her düzeyde paydaş katılımı artırılmıştır.
- Üniversite'nin iş dünyası ile kurduğu ilişkiler gelişmiş ve uygulamalı eğitime ağırlık verilmiştir.
- Üniversite'nin stratejik planı ile uyumlu olarak hazırlanan birim stratejik planları, tüm birimler uygulamaya başlamıştır.
- Tıp Fakültesinin, 3. aşama sağlık kurumu olma niteliğindeki gelişmeye açık yönlerini iyileştirildiği anlaşılmıştır.
- Üniversite'nin, Balkan coğrafyası ile ilişkilerini geliştirmek ve ÇOMÜ'yü Balkan öğrencilerinin tercih edeceği bir üniversite haline getirmek hedefleri doğrultusunda başlatmış olduğu girişimler sonuç vermiştir.
- Program akreditasyonu konusunda önemli mesafe kaydedildiği ve Üst Yönetiminde bu alanda kararlılık görülmüştür.
- Araştırma çıktılarının toplumsal yarara yönelik olmasını temin etmek üzere ciddi çaba gösteriliyor olması olumlu olarak değerlendirilmiştir.
- Finansal kaynakların, araştırma performansını esas alarak dağıtılıyor olması, önemli bir gelişme olarak kaydedilmiştir.
- Biga MYO'nun, iş dünyası ile işbirliklerini geliştirerek devam ettirdiği, Kurum'un gerek eğitim-öğretim gerekse araştırma alanlarında dış paydaş katılımını sağlayarak ivme kazandığı görülmüştür.
- Üniversite'de birçok işlemin merkezileştirildiği ve pek çok sürecin dijitalleşmesinin gerçekleştirildiği öğrenilmiştir.

Bu olumlu gelişmeler ile birlikte, aşağıdaki hususların Kurum'un gelişmeye açık yönleri olarak devam etmekte olduğu değerlendirilmiştir:

- PUKÖ döngüsünün kontrol et-önlem al boyutlarının tüm birimlerde işletilmesi gereği tespit edilmiştir.
- Kurum'un öğrenci geri bildirimlerine dayanan PUKÖ döngüsünün "önlem alma" adımına ilişkin uygulamaları geliştirmesi gerektiği görülmüştür.
- Kurum'un mezunlarla iletişim konusunda önemli bir gelişme kaydettiği; önümüzdeki yıllarda gelişmelerin Kurum'u daha da iyi bir noktaya taşıyacağı değerlendirilmiştir.
- Öğretim üyeleri arasında sayıca kısmen dengeli bir durum olmakla birlikte, araştırma görevlisi sayısının artırılması ihtiyacı devam etmektedir.
- Üniversite'nin kaliteli yayın sayısının istenen düzeyde olmadığı ve düşme eğiliminde olduğu görülmüştür.
- Kurum'un araştırma alanında uluslararasılaşma çabalarının henüz yeteri düzeyde olmadığı değerlendirilmiştir.

Daha önce 2017 yılında yapılan dış değerlendirmede işaret edilmemiş olmakla birlikte, Kurum'a dışarıdan ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanı seçimi ve davet edilme usullerinde tanımlı kurallar bulunmaması, gelişmeye açık bir alan olarak belirlenmiştir. Benzer şekilde; eğitim-öğretimin her seviyesinde öğrencilere araştırma yetkinliğini kazandırmak üzere BAP birimi tarafından destek sağlanmaması da gelişmeye açık bir yan olarak tespit edilmiştir.